

YAŞAMSAL VİTAL

İnsanlık, gezegensel sınırları zorlayan antroposen çağında doğayla ilişkisini kırılğan hale getirmekle kalmadı, doğanın sürdürülebilir ve dirençli mekanizmalarına giderilmesi zor hasarlar da verdi. Küresel iklim krizinin depremler, orman yangınları, deniz salyaları, seller, virüsler, kapıda bekleyen erozyon, kuraklık ve su baskınlarına eşlik ettiği; savaşlar ve göçlerle tanımlanan insani krizle dönüşen demografi ve coğrafyayı izliyoruz çaresizlikle. Gezegenin ve insanlığın verdiği bu zorlu mücadelede tasarımın yenileyici ve onarıcı becerisine olan gereksinim her zamankinden daha fazla. Tasarım bir yandan insanın ilerlemeci ve eril niteliğiyle bu olanlarda pay sahibi. Öte yandan paradoksal olarak koruyucu, dişil ve sorumlu pratiklerle yarattığı çevresel ve sosyal etkileri iyileştirme çabası içinde.

Tam da bu bağlamdan yola çıkarak İyi Tasarım İzmir'in yedinci edisyonu için kolları sıvadık. Tasarımın etik ve sorumlu yolculuğuna bir katkı olarak, "yaşamsallığı" ve yaşamın dişil bir enerjiyle sürdürülebilmesi için tasarımın radikal değişim yaratan rolünü sorgulamaya davet ediyoruz katılımcı ve izleyicileri. "Yaşamsal" temasıyla tasarım söyleminin ve eyleminin tüm paydaşlarını aşağıdaki sorulara yanıt aramaya çağırırken, üretim alanına yenilikçi yöntemler ve ayırt edici tasarım çıktıları kazandırmayı hedefliyoruz.

Doğayla kurduğumuz ilişkide; insanın insanla ve insan dışı canlılarla kurduğu örüntülerdeki birlik, bağlılık ve hemhal olma durumunu genişleterek nasıl bir **ortakyaşam/eşyaşam** oluşturabiliriz? Tasarım sayesinde insan, insan dışı canlılarla **eşyaşam** ve ortak bir **yuva** nasıl oluşturabilir? Tasarımın salt kendi içine dönük iyileştirici ve onarıcı çabasını nasıl öteye taşıyabiliriz? Tasarımı, kaynaklarını tükettiği ve yararlandığı biyolojik ekosistem ve sosyal sisteme karşı sorumlu kılan **ortakyaşam/simbiyotik** bir sürdürülebilirlik anlayışını nasıl güçlendirebiliriz? Bunun için tasarımı, insanın fiziksel evrende yaşayan tüm canlılarla ve teknolojik evrenle ortak bir **döngüsel varoluş** içerisinde yaşamı kutsayan, var eden, koruyan, **dönüştüren** ve yeniden inşa eden bir **iksir** olarak hayal edebilir miyiz?

İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi tarafından düzenlenen İyi Tasarım/Good Design İzmir, tasarımıyla ilgili faaliyette bulunan tüm grupları her yıl belirli bir tema çerçevesinde bir araya getiren, hem tasarım mesleği ve eğitimi adına yapılan üretimin hem de tasarıma ilişkin düşünsel zeminde yapılan çalışmaların paylaşıldığı bir etkinliktir. **Sergiler, atölyeler, film gösterimleri, panel ve söyleşilerden oluşan etkinlik; tasarımcılar, öğrenciler, üreticiler, iş dünyası, eğitimciler, akademisyenler ve tasarımıyla ilgili tüm çevreleri canlı bir diyalog ve tartışma ortamında buluşturarak, İzmir'in bir tasarım ve inovasyon kentine dönüşüm sürecine katkıda bulunmayı amaçlıyor. İzmir'in tasarım kapasitesini Akdenizlilik bağlamında uluslararası düzeye taşıyor.**

Bu yıl yedincisi düzenlenecek İyi Tasarım/Good Design İzmir etkinliğinin teması YAŞAMSAL. Tasarımla ilgili tüm çevreleri etkinliğe katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

Tasarımı "yaşamsal" kılmak için; **ekolojik boyutta** ekosistemdeki tüm canlıların ve sistemlerin ayrılmaz biçimde **birbirine bağlı** olduğunu bilerek, yeryüzünde yaşayan her türlü varlığa **nezaketle** ve **şiddetsiz** davranabilir miyiz? **Eko-feminist** bir anlayışla **dişil bilgeliliğin** dönüştürücü gücünden nasıl beslenebiliriz? Biyolojik döngünün teknolojik döngüyle dengelendiği; toprağa karışan, toprakla eş yaşayan, yabancı hayata saygı duyan **biyotasarım** çözümlerini ve sistemlerini geridönüşümün yerine koyabilir miyiz?

Tasarım; üretim ve tüketim döngüsünde doğanın ve insanın sınırlarını zorlamayan, olması gerektiğinden fazla ve hızlı üretim döngüleri yerine, nesnelere gerçek zamanını arayan, kullanım değerini yücelten bir biçimde **türetim** ve **yavaşlık** tavrını nasıl içselleştirebilir? Özen etiğini benimseyerek **iyileştirici, sağaltıcı, onarıcı** bir tavrı; tamir, restorasyon, yeniden kullanım ve ileridönüşüm pratikleriyle nasıl daha ileriye taşıyabiliriz? **"Döngüselliliği"** daha fazla üretim ve tüketime devam edebilmek adına geçici bir çözüm olarak görmenin yerine; doğadan, yaşamdan ve toplumdaki çaldığı kaynaklara, nesnelere, emeğe **iade-i itibar** etmesi ve **vefa** göstermesi mümkün mü? Tasarım, kapalı devre kaynaklardan beslenen ve katkı sağlayan bir pratik olabilir mi?

Sosyal boyutta tasarım, kaynakların ve varlıkların toplumlar ve bireyler arasında eşit ve adaletli biçimde dolaşımını ve paylaşımını sağlayan daha **dayanışmacı** ve **şeffaf** bir karaktere sahip olabilir mi? Çokuluslu bir coğrafyaya sahip küresel değer zincirinde **emek** ve **atık** kolonileri olarak konumlanan tüm halklar ve topluluklar için tasarım ekolojik ve sosyal bağlamda sağaltıcı olabilir mi? Savaş ve göç gibi insani krizlere uyum sağlamak durumunda kalan insanın yeni **aidiyet** mekânları, **yuva** ve **topluluk** inşa etme çabasına tasarım nasıl dahil olabilir? Farklı fiziksel özellikte, farklı etnik, sosyal sınıf, yaş ve cinsel kimliğe sahip insanlara tasarım **radikal bir şeffakle** nasıl ulaşabilir; **kapsayıcı, dahil eden** ve **empati kuran** bir karakteri nasıl benimseyebilir?